

Червень 2026

Звіт про ситуацію в Україні

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- **Загальна ситуація в червні** визначалася зустрічним наступом уздовж лінії бойового зіткнення (СОУ продовжують наступ у Запорізькій області й у районі Кінбурзької коси, ЗС РФ концентруються на захопленні Слов'янсько-Краматорської агломерації). Водночас обидві сторони намагаються боротися з логістикою: але якщо Україна руйнує військову складову (нафтобази, маршрути постачання окупаційних угруповань), то Росія знищила за червень логістичні центри Нової пошти, торговельні мережі й цивільні АЗС. Низка українських атак на мости, пороми, нафтобази, об'єкти ППО й логістичні шляхи значною мірою ізолювала Крим, російське угруповання залишилося без підтримки на півострові, залізничне сполучення з Краснодарським краєм РФ функціонує тільки до Керчі. У випадку погіршення ситуації розглядаються плани евакуації окупаційної адміністрації.
- **Російська сторона впроваджує нові засоби РЕБ, які блокують роботу дронів на терміналах Starlink, але наразі Україна випереджає РФ за технологічними рішеннями та продовжує наносити ураження на відстані 150–200 км від ЛБЗ.** Під час бойової роботи було випробувано дрони, здатні нести заряд на відстань [понад 2000 км](#); триває розроблення цих засобів. Унаслідок ударів засобами middle strike на території Херсонської та Донецької областей було зруйновано кілька [мостів](#), які забезпечували військове угруповання на півдні України, зокрема в Криму. Було нанесено ураження по Маріупольському морському торговельному порту, унаслідок чого він призупинив роботу. У червні Україна вперше випередила Росію за кількістю далекобійних дронів, запущених [упродовж доби](#). Втрати ЗС РФ станом на 1 липня склали близько 1 405 000 вбитими й пораненими.
- **Російська армія продовжує атакувати українські населені пункти ракетами, авіабомбами й ударними дронами.** Під ударами в червні перебували [Київ](#) (серед іншого, було обстріляно найбільш відомий релігійний комплекс України — Києво-Печерську лавру, що входить до всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а також Національну кіностудію ім. О. Довженко, Мистецький Арсенал та інші об'єкти), [Харків](#), [Дніпро](#), [Запоріжжя](#), [Полтава](#), [Одеса](#), [Миколаїв](#), [Суми](#), [Конотоп](#), [Тростянець](#), [Ізюм](#), [Кривий Ріг](#), [Нікополь](#), [Павлоград](#), [Балаклія](#), [Комишуваха](#) та інші міста й села. Серед цілей була транспортна, енергетична і житлова інфраструктура, АЗС, склади продовольства та медикаментів, релігійні споруди й інші цивільні об'єкти, а також цивільні транспортні засоби.
- **У червні Сили оборони України продовжили завдавати ударів по об'єктах нафтогазової промисловості РФ, зокрема було уражено НПЗ в містах Капотня, Слов'янськ-на-Кубані, Уфа, Тюмень (2500 км від України), НПЗ «Красноармейськ», «Второво», «Лобково», ЛВДС «Красний Яр» і низку нафтобаз на території РФ та на ТОТ України.** Під час Петербурзького економічного форуму в місті було уражено нафтовий термінал, а також військову базу в Кронштадті. Сили оборони України також продовжують системно нищити кораблі різних класів, повітряний флот, підприємства ОПК РФ і склади боєприпасів.
- **Упродовж червня між Україною і РФ відбулися два обміни полоненими. 5 червня було обміняно [185 військовослужбовців та 1 цивільний](#), а 26 червня під час обміну військовополоненими до України [повернулися 160 бійців](#) Сил оборони.** Цей обмін став другим етапом запланованого обміну 1000/1000, про який було домовлено в травні поточного року.
- **18 червня до України було [повернуто 522 тіла](#), які російська сторона вважає тілами українських військовослужбовців.** Попереду експертиза, яка встановить особи загиблих.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- **Росія використовує дітей як об'єкт війни й контролю.** Станом на червень 2026 року внаслідок російської агресії [загинули](#) щонайменше 707 дітей, 2548 були поранені, 2317 вважаються зниклими безвісти. Понад 20 тис. українських дітей [були депортовані або примусово переміщені](#), ще понад 1,6 млн залишаються на ТОТ під впливом російської пропаганди й русифікації; Україні [вдалося повернути](#) 2274 дитини. На Одещині повітряна тривога [зірвала](#) нормальне проведення НМТ: частина випускників перебувала в школі та укритті близько 13 годин, повідомляючи про виснаження, відсутність базових умов і нерівні умови складання тесту. На ТОТ Росія [посилює мілітаризацію](#) дітей: понад 900 підлітків з окупованих регіонів [пройшли](#) військову підготовку в таборі під Волгоградом, школярів [навчають](#) роботі з БПЛА, тактичній медицині й військовій дисципліні, а старшокласників з Луганщини [вивозять](#) до Єлабуги, де розташований найбільший в РФ завод ударних дронів. Паралельно окупаційна влада через школи, конкурси й молодіжні рухи [нав'язує](#) дітям російську ідентичність, образ «спільної батьківщини» та позитивне ставлення до армії РФ.
- **Росія системно атакує цивільну логістику, соціальну інфраструктуру й місця перебування мирних людей, розширюючи ризики для базового функціонування країни та безпеки населення.** У червні удари РФ знову уражали залізницю: у Сумах уламки «Шахеда» [впали](#) на пасажирський поїзд, а під час іншої атаки на Сумщині [загинула](#) працівниця Укрзалізниці. 15 червня ракетний удар [знищив](#) найбільший інноваційний термінал Нової пошти в Києві, здатний обробляти до 50 тис. посилок на годину. Того ж дня в Києві [загорілася](#) школа А+ і було пошкоджено житло й інфраструктуру, а в Дніпрі [постраждали](#) коледж, школа та заклад культури. У другій половині місяця РФ [атакувала](#) цивільні судна, що прямували до українських портів, а також завдала ударів по пляжах в [Одесі](#) й [Запоріжжі](#), [кінотеатру](#) в Конотопі, [АЗС](#) у Сумах і [фармзаводу «Дарниця»](#) в Києві, унаслідок яких були загиблі, поранені, зокрема діти, і нові руйнування цивільних об'єктів.
- **Росія продовжує створювати тривалі загрози для цивільного населення та гуманітарної діяльності.** У червні на Харківщині троє цивільних [підірвалися](#) на вибухонебезпечному предметі: одна людина загинула, двоє дістали поранень. На Херсонщині російський обстріл [убив](#) 24-річного сапера міжнародної гуманітарної організації Norwegian People's Aid (NPA), ще троє її працівників дістали поранень.
- **Окупація Запорізької АЕС Росією залишається одним з ключових чинників ризику для ядерної безпеки України та регіону.** У червні Запорізька АЕС вже у 20-й раз від початку повномасштабного вторгнення [втратила](#) зовнішнє електроживлення та перейшла на аварійні дизель-генератори. РФ продовжує утримувати станцію під окупацією, відмовляється від її демілітаризації та супроводжує ситуацію інформаційними провокаціями щодо нібито українських ударів по ЗАЕС.
- **РФ розширює практику агентурного терору всередині України, використовуючи завербованих громадян для підготовки терактів і вбивств військових.** У червні СБУ [затримала](#) агента ФСБ, який готував серію підривів у центрі Харкова, виготовивши понад 12 кг вибухівки. Також [викрито](#) схему вбивства військового через отруєний метадоном алкоголь, надісланий на замовлення РФ. За даними Нацполіції, від початку 2026 року [зафіксовано](#) шість вбивств військових, замовлених через телеграм, до яких російські спецслужби дедалі частіше залучають неповнолітніх дівчат.
- **Російські удари по культурних об'єктах України руйнують матеріальні носії української пам'яті, історії та ідентичності.** У червні одним із наймасштабніших ударів по культурі стала [атака 15 червня](#): російський дрон влучив в Успенський собор Києво-Печерської лаври, пошкодивши одну з головних українських святинь та 19 об'єктів на території заповідника, зокрема башту Кушника; збитки Лаври попередньо [перевищують](#) 500 млн грн, а відновлення може тривати близько двох років. Під час цієї ж атаки постраждала Національна кіностудія імені Олександра Довженка, де було [знищено](#) близько 100 тис. костюмів і понад 3 млн

одиниць одягу, а також «Мистецький арсенал», «Укркінохроніка», Національний палац мистецтв «Україна» та університет Карпенка-Карого. У Харкові пошкоджено Художній музей, де частина колекції могла зазнати втрат, а в Дніпрі — Будинок органної та камерної музики, включно з історичною будівлею й органом. Станом на кінець червня через російську агресію в Україні [пошкоджено](#) або зруйновано 1949 пам'яток культурної спадщини та 2576 об'єктів культурної інфраструктури, з яких 540 повністю знищено.

- **Окупаційна влада РФ [поглиблює](#) гуманітарну кризу на ТОТ.** На окупованій Луганщині [фіксується](#) дефіцит ліків у медзакладах та аптеках, а перед «виборами» до Держдуми РФ [посилено перевірки](#) людей без російських паспортів з погрозами штрафів і депортації. На ТОТ Запорізької області росгвардія [вербує](#) місцевих до підрозділів БПЛА на тлі затримок зарплат і економічного тиску, а на окупованій Херсонщині Росія просуває житлову забудову в [Новоолексіївці](#) та [Каланчаку](#) переважно для завезених чиновників, силовиків і переселенців з РФ. У Криму [зростає](#) дефіцит базових продуктів, у Севастополі [фіксують](#) комунальний колапс зі стихійними звалищами, а в заблокованих Олешках без світла, газу, стабільного постачання їжі та можливості виїзду [залишаються](#) близько 1700 людей, зокрема понад 40 дітей.
- **Росія створює довгострокові екологічні й біологічні ризики.** У нацпарку «Тузлівські лимани» за один день [виявили](#) 22 мертвих китоподібних, масову загибель яких пов'язують з військовими діями РФ у Чорному морі. Понад 30% території України вже [зазнали](#) забруднення або пошкодження, понад 2,5 млн га можуть бути замінованими, а відновлення окремих екосистем триватиме десятиліттями. За даними ГУР, на окупованій Херсонщині Росія [створює ризики](#) поширення сибірської виразки через неналежне захоронення інфікованої худоби.

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- **Переговори і «мир» на російських умовах.** Проявляється традиційна демонстративна готовність до начебто діалогу, яка одночасно супроводжується умовами, що унеможливлюють перемовини. 23 червня Лавров [заявив](#) про готовність РФ до переговорів «у будь-який час» і водночас назвав хамськими умови, які Зеленський висуває не лише Москві, але і європейцям. Російська сторона вказує ([Лавров](#)), що РФ концентрується на досягненні цілей спецоперації, а західні країни вже не можуть бути чесним посередником. Серед умов відновлення діалогу — усунення «першопричин» кризи й урахування «реальної ситуації на землі».
- **Ядерні сигнали та ескалаційна логіка.** Ядерна риторика використовується як інструмент стримування зовнішньої підтримки України — сигнал західним урядам про червоні лінії, які прив'язуються до розмитих понять («територіальна цілісність» РФ, що включає анексовані території). Кількість згадок про ядерну зброю суттєво збільшилася. Окрему лінію складають заяви наближених до влади ідеологів: Z-блогери закликають Кремль остаточно відмовитися від дипломатії і вдаватися до жорсткіших дій проти Києва, ставлячи риторичні питання, наприклад, «Чому ми не використовуємо ядерну зброю, яку наші предки розробили й накопили всією потужністю нації саме для цієї мети?». 3 червня на ПМЕФ заглава МЗС Сергій Рябков [заявив](#), що Росія може відповісти застосуванням ядерної зброї в разі загрози її територіальній цілісності, додавши, що це «попередження» і «сигнал», до якого слід ставитися максимально серйозно, тож не варто намагатися перевірити на собі рішучість Росії захищатися всіма наявними засобами. Порушуються питання необхідності застосування ядерного потенціалу РФ ([Малофєєв](#)). 19 червня Лавров у своїй статті «Україна, Європа та глобальна безпека», опублікованій на сайті МЗС РФ, [застеріг](#), що пряме зіткнення між НАТО і Росією може швидко перерости в обмін ядерними ударами. 23 червня на зустрічі з випускниками військових вишів у Кремлі Путін [заявив](#) про планову модернізацію ядерної

тріади РФ. А Песков заявив, що тільки «ядерне стримування» [захищає](#) мир від глобальної війни.

- **Виправдання ударів по українській інфраструктурі.** Об'єкти цивільної інфраструктури (енергетика, НПЗ, склади ПММ) систематично описуються як військові. Зведення Міноборони РФ за червень будують стандартну формулу «удар — відповідь»: 18 червня [заявлено](#) про «удар відплати» по паливно-енергетичній інфраструктурі «у [відповідь](#) на українські удари», 15 червня — про масований удар по начебто об'єктах військово-промислового комплексу в Києві, Харкові та Дніпрі, а за тиждень з 6 по 12 червня нараховано сім таких «ударів відплати» по паливно-енергетичній, транспортній і портовій інфраструктурі. Медведєв [заявляв](#) про скасування «будь-яких правил» щодо київського режиму через атаки на територію РФ — формулювання, що знімає часові й етичні обмеження з можливих дій Росії.
- **Заперечення української суб'єктності й ідентичності.** Будь-яке українське рішення в галузі мовної чи історичної політики автоматично кодується як нацизм / русофобія ([Захарова](#)), що знімає з порядку денного саме питання права України визначати власну ідентичність і водночас живить ширшу тезу про т. зв. денацифікацію як мету війни.
- **Дискредитація української армії.** Міноборони РФ у своїх щоденних і тижневих зведеннях регулярно використовує формулювання «украинские боевики», «формирования ВСУ», «националистические формирования». Ідеться про «[колосальні втрати](#)» ЗСУ. Переважає [теза](#) про «кадрову й моральну деградацію ЗСУ». Інтенсифікація ударів углиб РФ [подається](#) як компенсація за невдачі на полі бою. Центральна [теза](#) Путіна й офіційних осіб червня — атаки на паливну інфраструктуру РФ начебто є проявом слабкості Києва і не здатні змінити ситуацію на фронті. [Офіційно](#) визнається, що виробництво палива в окремих районах може скорочуватися, але пов'язується це із «сезонними профілактичними роботами», а не з атаками, а також стверджується, що «паливний баланс володіє необхідною компенсаційною системою». Російська влада применшує вплив на економіку ударів України по енергетичних об'єктах РФ. Офіційні заходи (ліміти на АЗС, заборона експорту) [подаються](#) як планова, контрольована робота уряду, а не криза.
- **Нормалізація затяжної війни та логіка буферної зони.** Концепція буферної зони в червні залишається інструментом виправдання територіальних претензій, що розширюється відповідно до потреби моменту: за [словами](#) провладних коментаторів, зону безпеки на кордоні з Україною доручено створити, щоб нівелювати воєнні та терористичні загрози для Росії, водночас сама ідея публічно прив'язується вже не лише до прикордонних областей, а й до інших українських територій.